

09153005 számú Egészségfejlesztési segítő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Egészségfejlesztési segítő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0915 Terápia és rehabilitáció

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Egészségfejlesztési segítő
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: EKKR 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: MKKR 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: DIGKOMP 2

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

Az egészségfejlesztési segítő együttműködik az egészségügyi és szociális szolgáltatókkal, kiemelten az egészségügyi alapellátással, előmozdítja a lakosság egészségügyi- és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférését, igénybevételét. Team munkában dolgozik az egészségfejlesztés különböző szinterein, szervezőként részt vesz a közösség eseményein, szervezett rendezvényein. Egészségfejlesztő tevékenységét elsősorban a család – mint legkisebb közös-

ség - fókusszal végzi. Közreműködik az egészségi állapot megőrzését célzó prevenció munkában: segíti a céllakosság szervezett, vagy alkalomszerű szűrővizsgálatokon való részvételét; felismeri a közegészségügyi-járványügyi kockázatokat hordozó tényezőket, részt vesz azok elhárításában; segítséget nyújt a higiénés szabályokra vonatkozó ismeretek gyakorlati elsajátításában, a megfelelő személyi higiéne, a környezet fizikai és közegészségügyi biztonságának fenntartásában; támogatást nyújt a káros szenvedélyek leküzdésében. Személyes példát mutat. Kapcsolatot tart a szociális ellátás szereplőivel, a köznevelési intézményekkel és civil szervezetekkel. Munkáját szakmai irányítás mellett végzi a családok és a lakosság érdekében.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

- 5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -
- 5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -
- 5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -
- 5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség
- 6.2 Szakmai előképzettség: -
- 6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
- 6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

- 7.1 Minimális óraszám: 350 óra
- 7.2 Maximális óraszám: 400 óra

8 A szakmai követelmények leírása:

- 8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot és motivációs levelet készít.	Ismeri az önéletrajz és motivációs levél tartalmi elemeit, formai követelményeit.	Reálisan ábrázolja kompetenciáit, készségeit.	Önállóan készít önéletrajzot és motivációs levelet az adott munkakörre szabva.

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
2.	Álláskereső internetes portálokat használ, kapcsolatot tart a munkaügyi központokkal. Felkészül az adott munkakörnek megfelelő állásinterjúra.	Tájékozott az álláskeresési technikákról. Ismeri az állásinterjú folyamatát, a lehetséges kérdések körét.	Folyamatosan érdeklődik az álláskeresési lehetőségekről. Megjelenése igényes, viselkedése illemtudó.	Döntést hoz a számára megfelelő állás elfogadásáról. Magabiztosan képviseli érdekeit az állásinterjún.
3.	Munkáját a baleset okozó rizikó tényezők figyelembevételével, a tűz megelőzés eszközeinek használatával végzi, elhárítja rendelkezésre álló információk alapján a munkahelyi veszélyforrásokat.	Azonosítja a munkabaleseteket előidéző faktorokat, tűz megelőzés, tűzjelzés szabályait, tűzoltó készülék használatát. Felismeri a munkahelyi veszélyforrásokat.	Törekszik a munkabaleset okozó faktorok időbeni felismerésére. Nyitott a folyamatos továbbképzésre. A legnagyobb gondossággal jár el a munkahelyi veszélyforrások észlelésében.	Javaslatot tesz a munkakörnyezet átalakítására. Önellenőrzést végez a munkaterületén a tűzvédelmi szabályok betartása mellett. Javaslatot tesz a munkahelyi veszélyforrások megszüntetésére
4.	Felismeri és jelzi a munkára képtelen állapotokat.	Tisztában van a munkavégzés személyi feltételeivel.	Együttműködik a munkáltatóval.	Felelősségteljesen betartja a szabályokat.
5.	Csak biztonságos munkaeszközöket használ.	Ismeri a munkaeszközök biztonságára vonatkozó szabályokat.	Figyelemmel kíséri a munkaeszközök rendeltetésszerű használatát.	Felelősséget vállal az alkalmazott munkaeszközök állagáért.
6.	Elmagyarázza az űrlapok kitöltését kliensei számára.	Ismeri a papír alapú és elektronikus dokumentumok iratkészítési szabályait.	Törekszik a precíz, pontos munkavégzésre.	Önállóan ellenőrzi a kitöltött dokumentumok szabályosságát.
7.	Adekvátan tájékoztatja a klienseket a felmerült problémák esetén. Szakszerűen kommunikál a sérült személyekkel.	Ismeri az egészségügyi és szociális ellátórendszer működését, a hozzáférés lehetőségeit. Ismeri a hallás-, látás-, beszéd-sérült és értelmi fogyatékosokra vonatkozó kommunikációs technikákat.	Maradéktalanul képviseli a kliens érdekeit. Elkötelezett a kommunikációs akadálymentesítésben.	Felelősen irányítja gondozottjait az ellátó rendszer különböző szintjeire.
8.	Mentorálással segíti a szociálisan rászorultakat.	Felismeri a különböző kultúrkörből érkező személyek segítségének specialitásait.	Empátiával fordul a segítséget kérő felé.	Irányítás mellett értékeli az elvégzett tevékenység eredményességét.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
9.	Biztonsággal alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat.	Ismeri a fertőtlenítő eljárásokat.	Elkötelezett a szakszerűen végzett tevékenység elvégzése iránt.	Önállóan elvégzi a fertőtlenítési feladatokat.
10.	Szükség esetén elsősegélynyújtást végez, szakszerűen alkalmazza az alapszintű újraélesztés lépéseit.	Felismeri az akut ellátást igénylő állapotokat. Ismeri az alapszintű, eszköz nélküli elsősegélynyújtás lépéseit. ABCDE betegvizsgálatot végez. Ismeri a szakszerű segítségkérés lépéseit. Alapszintű újraélesztési ismeretekkel rendelkezik, ismeri a BLS, XBLIS folyamatát.	Megnyugtatóan kommunikál a beteggel. Szabálykövetően végzi az eljárást.	Magabiztosan végrehajtja a beavatkozást. Önállóan felméri a beteg/sérült állapotát és szükség esetén elsősegélyt nyújt, újraélesztést végez, segítséget hív.
11.	Segíti a családokat a biztonságos és higiénikus környezet kialakításában, valamint a megfelelő személyi higiéné fenntartásában. Közreműködik az élősködők elleni védekezésben, biztonságosan alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat.	Azonosítja a biztonságos és higiénikus környezet feltételeit. Ismeri a személyi higiéné alapjait. Felismeri az élősködővel fertőzött személyt. Ismeri az élősködők fajtáit, az általuk okozott tüneteket. Alkalmazza az élősködők (fejtetű, rüh) szűrésének módjait, a kezelés eszközeit.	Elfogadóan viszonyul a különböző élethelyzetben levő családok tagjaihoz. Tapintatosan felméri az ellátott igényeit, elkötelezett a szakszerűen végzett tevékenység iránt.	Hatékonyan együttműködik a családokkal. Felelősséget érez a fertőzés terjedésének megakadályozásában.
12.	Gondozási terv alapján képes az alapvető gondozási szükségleteket kielégíteni.	Felismeri az idős ember/tartós beteg gondozási szükségleteit.	Toleránsan kezeli a gondozásra szoruló idős/tartós beteg embereket.	Felelősséggel vesz részt az ellátott gondozásában. Tiszteletben tartja a beteg/ellátásra szoruló jogait
13.	Bemutatja a családtagoknak az otthonában ápolott beteg egyszerűbb ápolási-gondozási feladatait.	Rendelkezik az alapvető ápolási-gondozási ismeretekkel. Ismeri az ápoláshoz szüksé-	Folyamatosan figyelemmel kíséri a gondozott állapotát.	Önállóan dönt szakember bevonásáról az ápolás-gondozásba.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
		ges eszközöket és használatukat.		
14.	Megméri a beteg vitális paramétereit.	Alapszintű élettani, kórélettani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök használatát. Ismeri a normál értéket, felismeri a normálistól eltérő értékeket, állapotokat, a fenyegető tüneteket, segítséget hív.	Elkötelezett az eszközök rendeltetés-szerű, higiénikus használata mellett.	.Önállóan végzi a feladatot.
15.	Irányítás mellett részt vesz a szűrőprogramok, felvilágosító programok szervezésében.	Ismeri az egészséget veszélyeztető rizikófaktorokat.	Elkötelezett a lakosság egészségi állapotának felmérésében.	Részt vesz az egyén/közösség szűrési programtervének kidolgozásában.
16.	A krízishelyzetben levő egyént vagy családot a megfelelő helyre irányítja.	Felismeri a családi és egyéni krízishelyzeteket. Ismeri a rászorultság és a krízis fogalmát.	Családcentrikusan jár el a krízishelyzet megoldásakor.	Együttműködik a krízishelyzet megoldásában résztvevő partnerekkel.
17.	Közreműködik a káros szenvedélyek leküzdésében.	Összefüggésében látja a káros szenvedélyek oki tényezőit, egészségre gyakorolt hatásait.	Értékként kezeli az egészségi állapotot.	Együttműködik civil szervezetekkel, önszervező csoportokkal.
18.	Segíti a családot a haldokló ápolásában, kapcsolatot tartani a szakemberekkel. Támogatja a családokat a halott körüli ügyintézési feladatok ellátásában.	Ismeri az elhalálozás utáni ügyintézési eljárást. Ismeri a haldokló ápolásával kapcsolatos feladatokat. Ismeri a haldokló ápolásában segítő, közreműködő szakembereket.	Empatikusan viszonyul a családtagokhoz.	Felügyeli az ügyintézési eljárás lebonyolítását. Együttműködik a haldokló ellátását végző szakemberekkel.

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
19.	Tanácsot ad az egészséges újszülött, csecsemő és kisgyermek gondozására.	Azonosítja az újszülött, a csecsemő és kisgyermek szükségleteit.	Tiszteletben tartja az újszülött, a csecsemő/kisgyermek személyiségi jogait.	Felelősen részt vesz az újszülött, a csecsemő/kisgyermek egészségének megóvásában.
20.	Segíti a fogyatékos személyt az ellátáshoz való hozzáférésben.	Ismeri a fogyatékoság különböző formáit, a fogyatékosok többlet-igényeit.	Képviseli a fogyatékos ellátott érdekeit.	Javaslatot tesz az akadálymentesítésre, irányítás mellett vesz részt az akadálymentesítési feladatokban.
21.	Az ellátásra szoruló személyt az egészségügyi alapellátóhoz, támogató szervezethez tereli. (pl. háziorvos, szenvedélybeteg-ellátó, kapcsolódó civil szervezet, stb.)	Ismeri az egészségügyi ellátás rendszerének felépítését, az egyes szintek feladatait.	Felméri az ellátásra szoruló személy állapotát.	Felméri, és javaslatot tesz a felettesének a megfelelő ellátáshoz irányítással kapcsolatban.
22.	Tájékoztató, szervező munkájával segíti a járásban működő Egészségfejlesztési Irodák munkáját.	Tisztában van az EFI-k működésével, tevékenységével, és programjaival kapcsolatban.	Jó szakmai kapcsolatot tart, és aktív kommunikációt épít ki az EFI-kkel.	Együttműködik az irodákkal, munkájukat aktívan, lehetőségeihez mérten segíti.
23.	Hatékonyan adja át az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket.	Ismeri a rendszeres, életvitelszerű testmozgás; egészséges táplálkozás; munkahelyi egészségfejlesztés; személyi higiéné, lelki egészség fejlesztés; kockázati tényezők viszszaosztásának lehetőségeit.	Elkötelezett a lakosság egészség-tudatosságának növelésében.	Alkalmazza a képzésen elsajátított ismereteket.
24.	Képes az egészséggel kapcsolatos pozitív attitűd átadására és a példamutatásra. Egészségfejlesztési tevékenységben részt vesz.	Ismeri a prevenció, az egészségmegőrzés, az egészségfejlesztés, az egyén egészséges életmódját befolyásoló tényezők, az egészségtudatos magatartás szerepét,	A személyes egészségmagatartásával alkalmas a prevencióval, az egészségmegőrzéssel, és az egészségfejlesztéssel kapcsolatos kompetenciái fejlesztésére, továbbadására.	Önállóan, és együttműködve alkalmazza a segítő szakmájához kapcsolódó egészséggel kapcsolatos tudását.

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
		tevékenységi területeit, lehetőségeit, alapvető fogalmait.		

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

Az egészségfejlesztési segítő képzés lehetőséget biztosít arra, hogy az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező személyek megfelelhessenek a munkaerő-piaci, gazdasági változásoknak, követhessék a technológia fejlődését. A szakképesítés megszerzése lehetővé teszi az egyén számára a munkaerő-piacon történő megjelenést, a munka világába való visszatérést, ezáltal javul a személyek társadalmi megítélése. Saját és családjuk életminőségében komoly változás várható, megnő motiváltságuk a felnőttkori tanulás iránt. A szakképesítés megszerzése segítséget nyújt a társadalmi beilleszkedésben, valamint sikerélményt nyújthat a személy részére a társadalmi szerepvállalásban is a megnövekedett aktivitása miatt. A szakképzett egyének segítséget nyújtanak a közösségek egészség-magatartásának formálásában, ami hasznos változást biztosít a társadalomnak hosszútávon.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga: -

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: -

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: -

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: -perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: - %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:-

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Komplex gyakorlati feladat

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A.) Vizsgarész: Gyakorlati vizsgafeladat megoldása szituációs/szimulációs körülmények között

Alapápolási feladat és elsősegélynyújtási feladat elvégzése imitátor bevonásával/ápolási babán/szimulációs eszközön.

A vizsga helyszíne: demonstrációs terem/Skill labor

Alapápolási feladat elvégzése:

A vizsgázó az alábbiakban felsorolt esetek közül tételhúzással kiválasztva alapápolási-gondozási feladatot végez a beteg, a gondozott alapszükségeinek kielégítésével, az eszközök valós használatával.

Alapellátási feladatok:

- a) teljes ágyneműcsere ágyban fekvő betegnél
- b) reggeli tisztálkodás elvégzése/elvégzésének segítése mozgásában korlátozott betegnél
- c) nyelésképes beteg étkeztetése otthonában
- d) teljes ágyfürdő elvégzése mozgásában korlátozott betegnél
- e) inkontinens beteg pelenkacseréjének elvégzése
- f) élősködővel fertőzött beteg ellátása
- g) egészséges újszülött, csecsemő, kisgyermek fürdetése, öltöztetése

Elsősegélynyújtási feladat elvégzése imitátor bevonásával/ápolási babán/szimulációs eszközön:

A vizsgázó az alábbi elsősegélyt igénylő helyzetek közül véletlenszerű választás után-egy szituációt szimulálva elvégzi azokat a gyakorlati feladatokat, tevékenységeket, amelyek indokoltak.

Elsősegélynyújtási szituációk:

Minden vizsgázónak kötelező felnőtt alapszintű újraélesztés (BLS (BASIC LIFE SUPPORT)) bemutatása, AED (Automated External Defibrillator) használatával.

- a) orrvérzés ellátása a beteg otthonában
- b) steril fedőkötés alkalmazása horzsolásos sérülés esetén
- c) nyomókötés alkalmazása
- d) eszméletlen beteg ellátása
- e) ájult beteg pozicionálása, ellátása
- f) elsőfokú/másodfokú égést szenvedett gyermek/felnőtt helyszíni ellátása
- g) végtagtörés, -ficam ellátása
- h) légúti idegentest eltávolítása

A vizsgázó mindkét vizsgafeladat végzése közben interakciót folytat a beteggel.

B.) vizsgarész: Szakmai beszélgetés

A vizsgázó a gyakorlati szituációhoz kapcsolódóan a vizsgabizottság tagjaival szakmai kommunikációt folytat, kiemelten a feladatmegoldás élettani, kórélettani, higiénés, munka- és balesetvédelmi vonatkozásait.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

- | | |
|--------------------------------------|---------|
| A.) Vizsgarész: Szituációs gyakorlat | 45 perc |
| B) Vizsgarész: Szakmai beszélgetés | 20 perc |

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül:

A.) Vizsgarész: Szituációs gyakorlat:	60 %
B.) Vizsgarész: Szakmai beszélgetés: elméleti ismeretek reprodukálása	40 %

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) Vizsgarész: Szituációs gyakorlat

Értékelési kritériumok és értékek:

- higiéniai, munkabiztonsági szabályok betartása, hulladékok kezelése 10%
- a gyakorlati feladat megoldási elemeinek sorrendje, rendszerezés (alapápolási feladatban 15%, elsősegélynyújtási feladatban 15%) 30 %
- kivitelezésének szakszerűsége, önállóság, kompetencia körnek megfelelő tevékenység végzése 25 %
- a gyakorlati feladat megvalósításakor eszközök előkészítése, használatának szakszerűsége 15%
- kommunikációs jártasság, etikai szabályok betartása, személyközpontúság, információ szerzés a betegtől, hozzátartozótól 10%
- az elvégzett gyakorlati feladat dokumentálása 10%

B) Vizsgarész: Szakmai beszélgetés, elméleti ismeretek reprodukálása

Értékelési kritériumok, és értékek:

- fogalmak, szabályok reprodukálása: 30 %
- kórleletani, tünettani összefüggések felismerése: 40 %
- biológiai szükségletek felismerése a különböző kórképek esetén: 30 %

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 50%-át elérte mindegyik vizsgarészben.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A gondozási és elsősegélynyújtási feladatok demonstrálásához imitátor bevonása szükséges.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- ápolási baba
- szimulációs eszközök
- alapápolás, gondozás eszközei
- diagnosztikai eszközök (vényomásmérő, vércukorszintmérő, személymérleg, hőmérő, stopperóra)
- fertőtlenítés eszközei, fertőtlenítő szerek
- a beteg otthoni környezete imitálására szolgáló eszközök (ágy, karosszék, éjjeli szekrény)
- alapszintű újraélesztés és elsősegélynyújtás eszközei
- gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök
- otthoni gyógyszerek tárolására alkalmas eszközök
- újszülött, csecsemő-és gyermekápolás eszközei
- hulladéktárolás eszközei (veszélyes, szelektív)
- formanyomtatványok

- 10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -
- 10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -
- 10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek: -

Elméleti és gyakorlati képzési idő aránya: 50 % – 50 %